

Nederlandstalige Tuchtraad van Beroep voor Advocaten
Eerste Kamer

Openbare zitting van 10 december 2009

Dossiernummer TB/003/2007

In de zaak van

de heer X

wonende te . . .

hebbende als raadsman mr. Y

advocaat te . . .

spreekt de Nederlandstalige Tuchtraad van Beroep voor Advocaten de volgende beslissing uit:

1. Wat voorafgaat:

De heer X, wonende aan de . . . , werd opgenomen op de lijst van de stagiairs in het jaar 1981, met als patron Meester R . . . oud stafhouder.

Het verloop van de stage was normaal.

Na zijn opname op het Tableau bleek X een alcoholprobleem te hebben, wat hij wijt aan een slecht lopend huwelijk.

Dit bracht tal van financiële problemen mee die aanleiding gaven tot het oplopen van gerechtsdeurwaarderschulden, en het niet betalen van confraters voor hun tussenkomst.

Op 11 december 1990 werd door de Raad van de Orde wegens deze feiten een beslissing genomen hem te verwijzen naar het vaderlijk gezag van de Stafhouder.

De rekeningen van de gerechtsdeurwaarders waren aangezuiverd op het ogenblik van de zitting.

De heer X : bevestigt thans in conclusie dat ten gevolge van zijn alcoholprobleem hij de financiële aspecten verbonden aan het beroep van advocaat onzorgvuldig opvolgde, dat gelden op derden-rekeningen niet tijdig werden doorgestort, dat gerechtsdeurwaardersrekeningen niet tijdig werden vereffend en vervangingskosten niet werden betaald tot en met het loon van zijn bediende.

In de loop van de jaren 1990 bleven de financiële problemen oplopen, zodat hij uiteindelijk opnieuw werd opgeroepen voor de Raad: op 7 maart 1995 werd hij bij verstek veroordeeld tot schrapping, waartoe het volgens de heer X niet zou zijn gekomen, mocht hij meer mentale weerbaarheid hebben gehad.

Het verzet tegen de beslissing tot schrapping werd op regelmatige wijze aangetekend bij schrijven van 20 maart 1995 en de zaak werd behandeld op 25 april 1995.

Uit het advies van de raad van orde van de balie te ... is af te leiden dat de tenlastelegging betrekking had op de volgende inbreuken op de plichtenleer:

I. door zijn persoonlijke financiële verplichtingen ten overstaan van diverse hierna, genoemde schuldeisers niet na te komen, of er slechts na herhaalde aanmaningen, tussenkomsten van de Stafhouder, gerechtelijke procedures tot invordering en zelfs dwanguitvoering te hebben vervuld o.m.:

A. een vergoeding wegens nutteloze verplaatsing verschuldigd aan mr. E ten bedrage van 4.000 BEF, ingevolge beslissing van de Stafhouder van 19-03-91, waarop niettegenstaande herhaalde herinneringen eerst op 12-10-92 een bedrag van 1.500 BEF werd betaald en het saldo, tot heden onbetaald bleef ondanks hernieuwde aanmaning van de Stafhouder,

B. de kostenstaat van Gerechtsdeurwaarder D dd. 30-01-92 intake L, ten bedrage van 13.100 BEF, niettegenstaande herhaalde aanmaning van de gerechtsdeurwaarder en tussenkomst van de Stafhouder, welke tot heden onbetaald bleef;

C. de vervangingsvergoeding verschuldigd aan Mr. C ten bedrage van 2.340 BEF, ingevolge diens afrekening van 29-06-91, welke slechts na herhaalde aanmaningen, van betrokkene en tussenkomst van de Stafhouder werd betaald in oktober 1993;

D. de kostenstaten van Gerechtsdeurwaarder B dd. 30-06-89 (zaak A) respectievelijk 27.10.89 (zaak O) voor een totaal bedrag van 6.619 BEF, welke slechts na multiple aanmaningen van de gerechtsdeurwaarder en tussenkomst van de Stafhouder werd voldaan in oktober 1992;

E. de kostenstaten van Gerechtsdeurwaarder H voor een totaal bedrag van 14.859 BEF, voor prestaties in zijn opdracht geleverd in de loop van 1988, niettegenstaande herhaalde aanmaningen van de gerechtsdeurwaarder, gevolgd door herhaalde aanmaningen van de Stafhouder, welke staten ten vroegste in de loop van 1993 werden voldaan;

F. het saldo van de schuld ten bedrage van 35.884 BEF ingevolge een leasingcontract gesloten met de N.V. P, eisbaar begin oktober 1991, slechts te hebben voldaan na herhaalde aanmaningen van P, van de raadsman van P en tussenkomst van de Stafhouder in de loop van 1992;

G. zijn financiële verplichtingen volgende uit een kaskrediet verleend door N niet te hebben nagekomen, in de loop van 1991 - begin 1992, om welke reden het kaskrediet door deze bankinstelling werd opgezegd begin 1992;

H. de factuurschuld jegens de N.V. M wegens de levering van wijn per 19-10-90, voor een bedrag van 20.720 BEF, welke schuld slechts werd voldaan na diverse aanmaningen van de schuldeiser en herhaalde aanmaningen van de Stafhouder in de loop van 1992;

I. de verzekeringspremie jegens de N.V. U voor een bedrag in hoofdsom 10.094 BEF, waarop een saldo niettegenstaande sommaties van de schuldeiser, de raadsman van deze en van de Stafhouder, niet werd voldaan dan na dagvaarding voor de Vrederechter over het tweede kanton te ...

J. bedragen van o.m. 86.114 BEF verschuldigd aan de R.S.Z., minstens sinds begin 1993, niettegenstaande aanmaningen niet te hebben voldaan, met de omstandigheid dat zijn vennootschap tot betaling bij verstek veroordeeld werd bij vonnissen van de Arbeidsrechtbank te ... dd. 2-3-1994 en dd. 20-4-1994, respectievelijk na toepassing van art. 751 Ger. W. en 803 Ger. W., zonder op de pleitzitting vertegenwoordigd te zijn geweest;

K. bedragen ten belope van minstens 26.173 BEF verschuldigd aan de heer K, met de omstandigheid dat hij gerechtelijk tot betaling van het verschuldigd saldo in het raam van de gerechtelijke dwanguitvoering, na dreiging tot uitvoerend beslag en tussenkomst van de Stafhouder, in de loop van december 1993;

L. vervangingsvergoedingen aan Mr. T voor een bedrag van 3.700 BEF, voor vervangingen op 19-02-93 en 23-02-93, met de omstandigheid dat deze, niettegenstaande tussenkomst van de Stafhouder, op heden niet werden vereffend;

M. het loon verschuldigd aan zijn gewezen bediende Mevrouw S voor de maand

december 93, een saldo op loon voor februari 1994, vooropzegvergoeding en vakantiegeld voor totale brutobedragen van 142.148 BEF, met de omstandigheid dat zijn vennootschap tot betaling van deze bedragen bij verstek werd veroordeeld bij vonnis van de Arbeidsrechtbank te ... van 3 oktober 1994;

N. de factuurschuld van 73.364 BEF in hoofdsom verschuldigd aan de N.V. **F**, met de omstandigheid dat aan de raadsman van de schuldeiser toelating diende te worden verleend over te gaan tot dagvaarding op 17-02-1993;

O. sociale bijdragen verschuldigd aan de **G** voor een totaal bedrag van 125.556 BEF blijkens rekeninguittreksel afgesloten op 15-04-94;

2.

A. door in strijd met het Reglement van de Nationale Orde van Advocaten dd. 19 januari 1989 op de verhandeling van gelden van cliënten of derden en het intern Reglement van de Orde van Advocaten te ... dd. 13 juni 1989 de voor derdengelden aangewende bankrekening bij de BBL te ... (nr. ... , eerst na specifieke sommatie van de Stafhouder te hebben omgezet in de voorgeschreven afzonderlijke derdenrekening op 6 mei 1994;

B. van de derdenverrichtingen die langs zijn kantoor verlopen geen enkele vorm van boekhouding bij te houden, nu:

- noch verrichtingen op de als derdenrekening aangewende bankrekening, noch de derdenverrichtingen in het algemeen, in de boekhouding van zijn éénpersoons B.V.B.A.

- werden opgenomen, noch anderzijds globaal door hem werden bijgehouden;

- van de derdenverrichtingen die langs zijn kantoor verlopen zijn geen fiche werd bijgehouden per dossier, noch afzonderlijk noch in de dossiers zelf;

- van de door hem voorgestane doorbetalingen aan zijn cliënten in contant geld zelfs geen kwijtingen werden opgesteld;

- de voorgelegde rekeninguittreksels van zijn derdenrekening onvolledig zijn en niettegenstaande sommatie niet waren aangevuld; de voorgelegde rekeninguittreksels al evenmin de reden van de verrichting specificeren;

met als gevolg dat hij zelfs bij benadering niet kan bepalen hoeveel gelden van derden in zijn bezit zijn;

3. door de verrichtingen met derdengelden volledig te vermengen met de verrichtingen die zijn persoonlijk patrimonium of het patrimonium van zijn B.V.B.A. betreffen door o.m.

- de derdenrekening geregeld in debetstand te laten komen met als gevolg dat ook debetrente op de rekening wordt aangerekend, o.m. op 25-03-92, 02-06-92, 03-06-92, 25-06-92, 26-06-92, 17-11-92, 18-11-92, 10-12-92;

- opnames te doen van de derdenrekening of betalingen met deze rekening te verrichten die zijn persoonlijk patrimonium of het patrimonium van zijn B.V.B.A. betreffen, o.m. door systematisch afhalingen te verrichten middels cheques en loketcheques (o.m. nog in 1994 niet door verwijzingen naar dossiers verantwoorde afhalingen van de derdenrekening middels loket cheques voor een totaal bedrag van 165.639 BEF van 06-06-94 tot 21-09-94), de rekening aan te wenden om betalingen te verrichten van gerechtsdeurwaarderskosten, vervangingsvergoedingen, griffiekosten en dit zelfs in dossiers die met de derdenverrichtingen die op de rekening zijn geboekt geen uitstaans hebben, middels de rekening vreemde valuta aan te kopen (o.m. via de derdenrekening voor 10.022 BEF op 28-07-92 - afschrift, 46 van 1992 - en via de derdenrekening op 09-08-94 10.020 BEF - afschrift, 13);

- stortingen te laten verrichten op de derdenrekening door cliënten m.b.t. erelonen, met de bedoeling deze stortingen te onttrekken aan boekhoudkundige verwerking;

4. door gelden die hem door cliënten zijn verstrekt met de opdracht voor hen betalingen aan derden te verrichten of die hem door derden zijn verstrekt, bestemd voor zijn cliënten, niet onmiddellijk te hebben doorgestort aan de rechthebbende en/of te hebben achtergehouden, minstens tijdelijk te

hebben aangewend voor persoonlijk gebruik o.m.;

- A. ten nadele van zijn cliënt **FV** bedragen ten belope van 22.998 BEF (hem overgemaakt door gerechtsdeurwaarder **I** op 01-02-91) en van 9.359 BEF (hem overgemaakt tussen 1988 en mei 1991 door **DN**), welke bedragen "voor het niet-betwiste bedrag" volgens zijn verklaring van 10-03-94 aan de Stafhouder, na tussenkomst van de Stafhouder en klacht bij het Parket, eerst, op 14-02-94 aan zijn cliënt zouden zijn geregeld;

- B. ten nadele van zijn cliënten de mede-eigenaars van de residentie **O** die hem op 7 oktober 1987 een bedrag betaalden van 146.222 BEF ten einde het, te consigneren op rubriekrekening ter voldoening van de vordering van **V** , welk bedrag hij voor persoonlijke doeleinden heeft aangewend nu er geen intresten werden verrekend met zijn cliënten en nu van dit bedrag eerst, op 02-10-1992 een gedeelte (137.985 BEF) laatijdig werd gestort aan gerechtsdeurwaarders **Q** . ingevolge uitvoering van een gerechtelijke beslissing die was aangevat op 04-03-1992;

- C. ten nadele van zijn cliënte de B.V.B.A. **S** , waar hij van de gerechtsdeurwaarders **WN** op 29-09-93 en op 26-11-93 stortingen ontving ten belope van 4.357 en 7.962 BEF, welke stortingen niet met zijn cliënten werden afgerekend;

- D. ten nadele van zijn cliënte mevrouw **W** voor wie hij volgens zijn verklaring van tegenpartij de B.V.B.A. **RA** op 29-04-92 een bedrag van 128.298 BEF ontving , waarvan eveneens volgens zijn verklaring 95.079 BEF bestemd was voor zijn cliënte en het saldo zou ingehouden worden voor zijn kosten en waarvan hij, niettegenstaande beslissing van de Stafhouder dd. 13-04-93 om 95.079 BEF onmiddellijk te storten aan de Orde, op 16-04-93 enkel een bedrag van 90.240 BEF regelde;

- E. ten nadele van zijn cliënte mevrouw **VD** voor wie hij in december 1989 een bedrag ontving van minstens 47.738 BEF ontving, welk bedrag hij eerst na herhaalde niet nagekomen beloftes aan zijn cliënte overmaakte per 15-03-1993;

- F. ten nadele van zijn cliënte de B.V.B.A. **AL** , waar hij opdracht had om een faktuur ten bedrage van 91.511 BEF in te vorderen ten laste van **DD** , ten laatste in mei 1989 regeling bekwam van tegenpartij (vermits hij zich alsdan akkoord verklaarde de zaak te laten doorhalen) en eerst na aanmaning van de Stafhouder en zonder nadere verantwoording of afrekening op 22-04-92 een bedrag van 76.815 BEF aan zijn cliënte uitbetaalde;

- G. ten nadele van zijn cliënte mevrouw **BO** voor wie hij een betaling bekwam van 40.944 BEF op 27-07-94 en waarvan hij volgens zijn verklaring slechts 11.000 BEF aan zijn cliënte overmaakte, zonder haar schriftelijk te vervittigen dat hij op het haar toekomend bedrag inhoudingen zou verrichten;

- H. ten nadele van zijn cliënten **GS** van wie hij op 06-02-92 op zijn derdenrekening een som van 120.000 BEF bestemd om een betaling te verrichten aan de Generale Bank en waarop hij volgens eigen verklaring een inhouding verrichtte 20.000 BEF als provisie;

5. door systematisch na te laten gedetailleerde (eind)afrekeningen op te stellen van kosten en ereloon, inzonderheid in dossiers waar hij derdengelden ontvangt en/of slechts tot afrekening over te gaan na klachten van de cliënt, tussenkomsten van de Stafhouder , o.m.

in het dossier **BO** . 1830;
in het dossier **RG**
in het dossier **SI**
in de dossiers **FV**

in het dossier mede-eigenaars Residentie O ;
in het dossier j ;
in het dossier LR ;
in het dossier VD ;
in het dossier AL ;

6

A. door, na mevrouw L als cliënte aanvaard te hebben , tijdens de uitvoering van zijn mandaat voor haar, door derden, zijnde de heer en mevrouw PW en SW een schuldbekentenis te laten ondertekenen voor een bedrag van 10.800.000 frank aan zichzelf en zijn echtgenote met de bedoeling zich te laten betalen om zijn cliënte L te beïnvloeden de heer en mevrouw PW - SW te begiftigen met meer dan 36.000.000 frank en daarvoor de nodige verrichtingen te doen, met de bezwarende omstandigheid dat hij gepoogd heeft om door een procedure voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te ... een veroordeling van de heer en mevrouw PW - SW tot betaling van 10.800 frank te bekomen;

B. door zijn cliënte L zodanig te beïnvloeden dat zij een schriftelijk bewijs na een handgift van 1.000.000 frank aan zijn kinderen ondertekende, met de bezwarende omstandigheid dat dit stuk ook bestemd was om de fiscus te misleiden,

7 door een bedrag van 88.375 frank kosten en ereloon te hebben gevorderd in een arbitrageprocedure ten laste van DC , daarbij verstek te hebben laten gaan in strijd met art. 4 van het reglement van de Orde van Advocaten te ... betreffende de invordering van erelonen en de arbitragecommissie en waarbij uit de arbitrale sententie dd. 27-06-1994 gebleken is dat het gevorderd bedrag ten belope van 34.625 frank onverantwoord was, daarbij de scheidsrechtelijke beslissing niet vrijwillig tijdig te hebben uitgevoerd en de kosten van de procedure niet te hebben betaald aan de Orde van Advocaten ;

8. door ten laste van zijn cliënte KG een saldo staat van kosten en ereloon ten bedrage van 12.500 frank te hebben willen invorderen via een arbitrageprocedure, waarbij hij na tegensprekkelijk uitstel, op de zitting dd. 13/11/1992 verstek gelaten heeft en uit de arbitrale sententie blijkt dat hij reeds 47.405 frank teveel had ontvangen, met de bezwarende omstandigheid dat hij, ondanks veroordeling op 22-11-1993 tot terugbetaling van 47.405 frank meer gerechtelijke intresten en kosten van de procedure en ondanks herhaalde herinneringen door de Stafhouder, de hoofdsom slechts in oktober 1993 en de gerechtelijke intresten en kosten tot heden niet betaald heeft;

9 door het dossier niet onmiddellijk te hebben overgemaakt aan de opvolgende confrater, in strijd met art. 1 van de reglementen van de Nationale Orde dd. 17-06-1983 en 1210-1989, in de taken van de heer GK ; ondanks brieven van Mr. AB dd. 23-06-1994 en 04-08-1994 en vervolgens slechts het dossier gedeeltelijk te hebben overgemaakt, met een onjuiste inventaris;

10. door in de zaak PP te laat te zijn toegekomen op de zitting van het Hof van Beroep te ... dd. 12-11-1993 en laattijdig besluiten te hebben neergelegd, nadat de termijn voorzien door art. 751 Gerechtelijk Wetboek verstreken was, zonder tijdige mededeling aan de raadsman van tegenpartij, daarna slechts met veel vertraging te hebben geantwoord op de brieven van de Stafhouder;

11. door aan zijn cliënt ME voor te stellen B.V.B.A. IH te dagvaarden in faillissement en deze procedure voor hem ook gevoerd te hebben en anderzijds de procedure over de grond van de zaak na expertise niet meer benaarstigd te hebben terwijl dit absoluut niet overeenkwam met de wijze waarop een bekwaam en diligent advocaat in de gegeven en hem bekende omstandigheden kon handelen in het belang van zijn cliënt, met het gevolg dat zijn cliënt veroordeeld werd tot betaling

van een geldsom van 25.000 frank wegens tergend en roekeloos geding, met de bezwarende omstandigheid dat hij zijn cliënt niet tijdig over het vonnis heeft ingelicht en niets heeft ondernomen om hem de kosten van betekening van het vonnis te besparen: dat hij integendeel slechts met enkele maanden vertraging, na tussenkomst van de Stafhouder, zijn dossier heeft overgemaakt aan de opvolgende advocaat, confrater: **DH** :

12. door in de zaak **DV** afwezig te zijn geweest op de zitting waardoor ten laste van zijn cliënt een verstekvonnis geveld werd, vervolgens de betekenisakte van dit verstekvonnis verloren te hebben en de verzetsakte te hebben laten betekenen aan gekozen woonplaats op het kantoor van de raadsman van tegenpartijen, alwaar nochtans geen woonstkeuze gedaan was, zodat het verstekvonnis ten laste van zijn cliënt kracht van gewijsde bekomen heeft, met de verzwarende omstandigheid dat hij niet per kerende zijn verzekeringsmaatschappij over dit schadegeval heeft ingelicht en zijn cliënt niet heeft verwittigd.

13. door een kort geding, ingeleid voor zijn cliënt **GJ**, te hebben laten aanslepen gedurende maanden, o.a. door zijn besluiten niet tijdig neer te leggen en door onvoldoende beroepskennis te bezitten om het nodige te doen om een procedure in kort geding voor de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te ... op een zeer behoorlijke korte termijn af te handelen, met het gevolg dat op basis van het motief dat de eiser de procedure had laten aanslepen, de vordering van zijn cliënt bij gebrek aan hoogdringende werd afgewezen, met de verzwarende omstandigheid dat hij zijn cliënt niet op de hoogte hield van de werkelijke evolutie van de zaak, en hij daarover ondanks zijn verzoek om inlichtingen, geen of onjuiste informatie overmaakte, diens aangetekende brief niet afhaalde en zijn cliënt niet tijdig informeerde over de beslissing van de Voorzitter en geen enkel initiatief nam om tegenover zijn cliënt zijn verantwoordelijkheid te nemen voor de kosten van de procedure en diens schade :

14. door in de zaak van de echtgenoten **DM** een cassatieprocedure te hebben gevoerd voor zijn cliënten tegen een vonnis van de Rechtbank van Eerste Aanleg te ... dd. 21-03-1985, waarbij het Hof van Cassatie de voorziening verworpen heeft omdat de bestreden beslissing niet in laatste aanleg geveld was, terwijl een bekwaam advocaat zou hebben vastgesteld dat het aanwenden van een rechtsmiddel tegen het voornoemde vonnis van de Rechtbank van Eerste Aanleg nutteloos was omdat de Rechtbank manifest terecht de onontvankelijkheid van de procedure had vastgesteld, en bovendien er geen cassatieberoep mogelijk was met de bezwarende omstandigheid dat aangesproken door de gewezen cliënten over zijn beroepsaansprakelijkheid, hij zich heeft verveerd door te stellen dat hij gehandeld heeft op uitdrukkelijke instructie van zijn cliënten terwijl de advocaat zich tot kennelijk ongegronde procedures die voor de cliënten geen enkel nut kunnen hebben, niet mag lenen en dat hij bovendien niet spontaan aan de Rechtbank de juiste inlichtingen over de door de cliënten betaalde provisies heeft verstrekt en er zich toe heeft beperkt te stellen dat geen enkele betaling bewezen werd waarna bleek dat zijn gewezen cliënten over schriftelijke bewijzen voor de betaling van 30.000 frank provisie beschikten;

15. door ten onrechte langdurig aan zijn cliënte mevrouw **CI** te hebben voorgehouden dat hij een echtscheidingsprocedure op basis van feiten had ingeleid en dat daarin binnenkort een vonnis zou geveld worden terwijl dergelijke procedure op de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te ... totaal onbekend is, met de verzwarende omstandigheid dat hij tegenover de Stafhouder en diens verslaggevers op 28-01-1994 nog heeft bevestigd dat deze echtscheidingsprocedure te pleiten stond krachtens art. 751 Ger. W. en ten onrechte heeft bevestigd dat hij zijn volledig dossier aan de opvolgende confrater **BC** had overgemaakt, verklaring die hij nog op 16 november 1994 voor waar en echt ondertekende;

De Raad van Orde verklaarde het verzet ontvankelijk, de tenlasteleggingen, 6B en 15 werden heromschreven, de tenlasteleggingen 2 en 14 werden onbepaald uitgesteld, de tenlastelegging 12 werd niet bewezen verklaard.

Alle overige tenlasteleggingen als heromschreven werden bewezen verklaard en aan **X** werd de sanctie van de schrapping opgelegd bij beschikking dd. 7/03/1995 van de Tuchtraad te bevestigd in graad van beroep; de beroepsbeslissing werd hem betekend op 28/03/1996, waartegen geen rechtsmiddel werd aangewend zodat die beslissing definitief is.

De heer **X** heeft op 2/05/2006 een aanvraag ingediend tot herinschrijving op het tableau van de orde van advocaten te . . . , nadat tegen hem de tuchtsanctie van de schrapping was uitgesproken. Hij doet in essentie gelden dat hij besliste om uit de echt te scheiden, zodat het motief om de aanhoudende spanningen door alcoholabusus te ontvluchten werd weggenomen en dat hij zich voor het ethyprobleem succesvol heeft laten behandelen, zelfs met een langdurige opname (circa zes maanden), dat hij daardoor in de juridische sfeer is kunnen blijven werken als personeelslid van het Beroepsinstituut voor Vastgoedmakelaars, waar hij gelast werd met het uitwerken van een ontwerp van beroepscode voor de vastgoedmakelaars, bij de n.v. **HH** waar hij het beheer waarnam van het vastgoedcertificaat **BX** en van een aantal gebouwen van **MO** en op het kabinet van Vlaams Minister **CC** ; hij betoogt dat hij blijk geeft van een gewijzigde instelling zodat niet gevreesd moet worden voor de waarborging van een behoorlijke beroepsuitoefening met het oog op de belangen van de rechtzoekende en dat zijn herinschrijving strookt met het door de wetgever nagestreefde doel; hij doet gelden dat het recht op een eerlijk geding wat hem betreft niet is verzekerd wegens het onprecieze karakter van de voorwaarde van "buitengewone omstandigheden", wat niet spoort met artikel 6.1 EVRM; hij beroept zich tevens op het recht van ieder op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid dat kan leiden tot een menswaardig bestaan waarop ieder overeenkomstig artikel 6 EVRM en artikel 23 G.W. recht heeft.

De raad van orde te . . . adviseerde op 13/10/2006 negatief omtrent zijn verzoek op grond van de overweging dat **X** , van huis uit evenals door zijn huwelijk tamelijk vermogend was. Niettegenstaande deze vermogende toestand en het groot aantal relaties waarover hij beschikte, hetgeen hem de mogelijkheid gaf een degelijk kabinet op te bouwen in een korte tijd, spendeerde hij veel geld en kon hij de gelden die hij ontving niet beheren en bleek hij op financieel gebied onbetrouwbaar. Zijn herhaalde dronkenschap had een enorme invloed hierop. Aanvankelijk werden zijn schulden aangezuiverd door zijn ouders en schoonouders. Naarmate de tijd verstreek gebeurde dit echter niet meer door de schoonouders en uiteindelijk ook niet meer door de ouders. Derdengelden werden als eigen gelden beschouwd, boekhoudkundig was in zijn kabinet geenszins in orde. Hij probeerde cliënten onderhandse akten te laten ondertekenen in zijn voordeel (zie schenking **L**). In deze zaak werd hem speciaal verweten dat hij van de hoogbejaardheid van zijn cliënte misbruik maakte, om voor eigen rekening gelden te bekomen die haar toekwamen. Dit was duidelijk misbruik van vertrouwen. Na zijn schrapping blijkt **X** actief geweest te zijn in de immobiliënsector. Het is niet duidelijk welke zijn huidige beroepsactiviteit is, noch welke zijn financiële en persoonlijke omstandigheden zijn. De raad van Orde te . . . meent over geen gegevens te beschikken om te kunnen nagaan of hij zich werkelijk heeft kunnen herpakken en zijn alcoholisme heeft kunnen overwinnen en evenmin of hij eerherstel heeft bekomen. In het licht van deze gegevens meent die Raad dat de opname van de naam **X** in de advocatuur een risico inhoudt voor de eerbaarheid van het beroep.

Bij de bestreden beslissing dd. 15/03/2007 van de Raad van Orde van de Advocaten van de balie te . . . , waarvan kennisgeving bij aangetekende brief dd. 16/03/2007, werd het verzoek van **X** tot herinschrijving afgewezen omdat geen buitengewone omstandigheden in de zin van artikel 472 § 1 Ger.W. zijn bewezen die de herinschrijving rechtvaardigen. De Raad van Orde overwoog dat gelet op het negatieve advies van de Raad van Orde van Advocaten te . . . en het feit dat door de heer **X** geen buitengewone omstandigheden werden aangereikt die het tenietdoen van de eerdere schrapping als advocaat rechtvaardigen moet worden besloten dat de aanvraag tot herinschrijving ongegrond is; de verwijzing in de nota van 13/01/2007 door de heer **X** naar de motivering in de eerdere beslissing tot schrapping van de Raad van orde van . . . is niet aan de orde bij de beoordeling van het verzoek tot herinschrijving; de raad van Orde heeft ten overvloede

vastgesteld dat de periodes van tewerkstelling die door de heer **X** werden opgegeven in het curriculum vitae gevoegd bij zijn aanvraag enerzijds en in de nota neergelegd op 15 februari 2007 rubriek professioneel anderzijds, sterk uiteenlopend zijn; uit de stukken die worden bijgebracht kan enkel worden vastgesteld dat er zich hiaten bevinden in de beroepsloopbaan, die niet bleken uit het aanvankelijk neergelegd curriculum vitae.

De heer **X** heeft hoger beroep ingesteld bij aangetekende brief dd. 23/03/2007, teruggestuurd door de postbeambte en opnieuw bij drager ingediend op 12/04/2007.

Omtrent de tijdigheid van het hoger beroep werd reeds beslist bij beslissing dd. 12/11/2007 van deze tuchtraad in beroep, zodat de rechtsmacht van deze tuchtraad in beroep wat dat punt betreft uitgeput is.

Bij dezelfde beslissing, gewezen in een andere samenstelling, werd het hoger beroep ontvangen en werd vooraleer verder te beslissen een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof gesteld:

- schendt artikel 472, § 1, Ger.W. artikel 14 G.W., wegens onvoldoende nauwkeurige normatieve inhoud van de omschrijving "buitengewone omstandigheden", doordat, met betrekking tot (de handhaving van) de tuchtstraf schrapping, waarvan in de opheffing onder voorwaarden in dat artikel van het Gerechtelijk Wetboek is voorzien, als voorwaarde van deze opheffing wettiging door niet nader omschreven "buitengewone omstandigheden" wordt vereist?

en zo niet,

- schendt artikel 472, § 1, Ger.W. de artikelen 23 en/of 10 en/of 11 G.W in zoverre het gewettigd zijn door buitengewone omstandigheden in die zin wordt geïnterpreteerd dat aan de bedoelde voorwaarde is voldaan wanneer de geschrapte advocaat blijkt geeft van een zodanig gewijzigde instelling dat niet gevreesd moet worden voor de waarborging van een behoorlijke beroepsuitoefening met het oog op de belangen van de rechtszoekende.

In zijn arrest nr. 117/2008 dd. 31/07/2008 heeft het Grondwettelijk Hof voor recht gezegd dat artikel 472, §1, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek artikel 14 van de Grondwet niet schendt en de tweede prejudiciële vraag geen antwoord behoeft. Het Grondwettelijk Hof gaat er in essentie vanuit dat de weigering tot herinschrijving van een geschrapte advocaat op basis van de in artikel 472, § 1 Ger.W. vermelde voorwaarden geen tuchtsanctie is zodat hoe dan ook het wettigheidsbeginsel van artikel 14 G.W. daarop niet van toepassing is en dat de interpretatie gegeven in de tweede prejudiciële vraag voor de betrokken partijen geen nadeel doet ontstaan zodat artikel 472 § 1 Ger.W. in die zin geïnterpreteerd bestaanbaar is met de artikel 23 G.W. en met het gelijkheidsbeginsel en het non-discriminatiebeginsel.

Het komt bijgevolg thans aan de tuchtraad in beroep toe om na te gaan of artikel 472, § 1, Ger.W. spoort met de artikelen 6.1 EVRM en zo ja op welke wijze het begrip "buitengewone omstandigheden" in artikel 472 § 1, eerste lid Ger.W. moet worden ingevuld en of de heer **X** blijkt geeft van het bestaan van dergelijke omstandigheden die zijn herinschrijving rechtvaardigen.

Bij aangetekend schrijven d.d. 29.10.2009 werd **X** opgeroepen om aanwezig te zijn op de zitting van de Nederlandstalige Tuchtraad van Beroep voor Advocaten d.d. 16.11.2009.

De zaak werd ter zitting van 16.11.2009 hernomen voor deze zetel in zijn huidige samenstelling; de heer **X** heeft bij monde van zijn raadsman bevestigd dat de reeds eerder voor hem ingediende dossierstukken als opnieuw ingediend moeten worden beschouwd en door hem worden hernomen. Hij heeft op 16/10/2009 een nieuwe conclusie opgesteld en neergelegd ter zitting van 16/11/2009 en hij heeft daarbij bevestigd dat de eerder neergelegde conclusies hun draagkracht hebben verloren.

Stafhouder **Z** brengt verslag uit.

Het Openbaar ministerie heeft gevorderd.

De heer in persoon en zijn raadsman werden gehoord.

2. Beoordeling:

2.1 Luidens artikel 467 van het Gerechtelijk Wetboek worden de debatten voor de tuchtraad in beroep gehouden zoals voorgeschreven door artikel 459 § 2 van het Gerechtelijk Wetboek, dat in fine voorschrijft dat de onderzoeker ter zitting wordt gehoord in zijn verslag.

Op de openbare zitting van deze tuchtraad, zetelend in een andere samenstelling, werd de stafhouder van de orde van Advocaten te ... , Mr. gehoord in haar verslag, waarbij zij zich tot de verslaggeving heeft beperkt. Er is ter terechtzitting van 16/11/2009 geen andere "actieve" tussenkomst van die stafhouder geweest. Dat verslag werd gegeven in aanwezigheid van de heer en zijn raadsman, die daarover hun standpunt hebben kunnen innemen en verwoorden, en was het voorwerp van het debat ter zitting.

Gelet op de herneming van de zaak in zijn geheel voor deze zetel in zijn huidige samenstelling diende deze stafhouder opnieuw te worden gehoord in haar verslag.

De heer heeft zich zonder rechtsgrond tevergeefs verzet tegen het opnieuw horen van deze stafhouder ter zitting van 16/11/2009; deze tuchtraad in beroep heeft in aanwezigheid van de heer en zijn raadsman, kennis genomen van het mondeling verslag van de stafhouder en neemt dit mee in het beraad.

2.2 De vraag van de heer tot zijn herinschrijving als advocaat is geen zaak van tuchtrecht.

Tuchtrechtelijk werden de inbreuken op de regels van de plichtenleer van de advocaat reeds gesanctioneerd met de schrapping.

Als gevolg van die schrapping is de heer niet meer onderworpen aan de regels van die plichtenleer om de eenvoudige reden dat hij geen advocaat (meer) is.

Zijn vraag tot herinschrijving betreft de toepassing van de regels betreffende de toegang tot het beroep van advocaat.

2.3 Artikel 472 § 2 Ger.W. luidt als volgt: "Een geschrapte advocaat kan niet worden ingeschreven op een tableau van de Orde, of op een lijst van advocaten die hun beroep uitoefenen onder de beroepstitel van een andere lidstaat van de Europese unie, of op een lijst van stagiairs dan na het verstrijken van en termijn van tien jaar nadat de beslissing tot schrapping in kracht van gewijsde is gegaan en indien buitengewone omstandigheden het wettigen. De inschrijving is niet geoorloofd dan na een met redenen omkleed advies van de raad van Orde van de balie waartoe de advocaat behoorde. De weigering tot inschrijving wordt met redenen omkleed."

Artikel 6 lid 1 EVRM, dat rechtstreekse werking heeft in de Belgische rechtsorde, luidt: " Bij het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen of bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvervolgning heeft eenieder recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie welke bij de wet is ingesteld. ..."

Op de betwisting van de weigering tot herinschrijving van een geschrapte advocaat is artikel 6 lid 1 van het EVRM van toepassing; het betwiste recht van toegang tot het beroep van advocaat is immers burgerlijk van aard in de zin van artikel 6 lid 1 EVRM en de procedure daaromtrent moet worden beschouwd als een procedure tot vaststelling van burgerlijke rechten en verplichtingen in de zin van die verdragsbepaling (zie ook: EHRM, 30 november 1987, H. t. België, A 127-B; P. Lambert, "La réinscription de l'avocat rayé" (EHRM, 30 november 1987), J.T., 1988, 422-426; Cass. 14 maart 1991, AC., 1990-1991, nr. 368; Cass., 20.10.1997, A.C., 1996-97, nr. 417)

2.4 De heer doet gelden dat het begrip "buitengewone omstandigheden" ongedefinieerd is en door zijn vaagheid het risico van willekeur inhoudt en de eerlijke behandeling van zijn zaak in de zin van artikel 6 lid 1 EVRM in de weg staat, zodat artikel 472, §1, Ger.W. niet bestaanbaar is met gezegde Verdragsbepaling.

Zowel de gebruiken als de ethiek van het beroep van advocaat zijn voortdurend aan evolutie onderhevig, zodat al de vereisten tot de hernieuwde toegang tot het beroep van advocaat niet in een strikte regel zijn vast te leggen en de noodzaak bestaat om de regel ruim te formuleren, wat de orde moet toelaten de inhoud van die regel te expliciteren in functie van de noodwendigheden overeenkomstig haar wettelijke opdracht.

Het behoort dan ook aan de Orde van Advocaten om het begrip buitengewone omstandigheden te definiëren; zij waakt over een vertrouwensberoep en heeft een essentiële taak in het gerechtelijk apparaat waarbij zij onafhankelijk van de overheid en van de rechterlijke macht moet kunnen werken en autonoom moet kunnen bepalen aan welke vereisten moeten worden voldaan om het beroep van advocaat, dat dynamisch en aan maatschappelijke evoluties onderworpen is, te kunnen uitoefenen; het komt de balie toe de beroepsuitoefening door advocaten te reguleren en te controleren; deze autonomie ten overstaan van de overheid en de rechterlijke macht is een hoeksteen van de onafhankelijkheid van de advocaat en een voorwaarde voor een onpartijdige en eerlijke procesvoering.

Aan het risico op een willekeurige invulling van de blanco-norm "buitengewone omstandigheden" wordt verholpen doordat die invulling door de tuchtraad in haar beslissing over het verzoek tot herinschrijving van de geschrapte advocaat aan het gemotiveerd oordeel kan worden onderworpen van de tuchtraad in beroep, dat een onpartijdig en onafhankelijk rechtscollege is en dat wat de procesvormen en de wettigheid van haar beslissingen betreft aan het toezicht van het Hof van Cassatie kan worden onderworpen.

Het recht van de heer op een eerlijke behandeling van zijn zaak is verzekerd wanneer hij kennis kan nemen van wat in zijn zaak als buitengewone omstandigheden vereist wordt en hij de gelegenheid krijgt zijn bewijsvoering te organiseren en zijn verzoek tot herinschrijving te verdedigen.

Artikel 472, §1, Ger.W. is in die zin bestaanbaar met artikel 6.1 EVRM.

2.5 De vraag van een geschrapte advocaat tot herinschrijving is boven wat vereist is bij een primaire inschrijving onderworpen aan een wachttermijn van tien jaar én aan het bestaan van buitengewone omstandigheden; dit vindt zijn grondslag in het gegeven dat een gewezen advocaat die na schrapping om herinschrijving vraagt reeds ernstige inbreuken op de plichtenleer heeft begaan; het vertrouwen van de burger en de overheid in het beroep van advocaat vereist bij de herinschrijving van een geschrapte advocaat een zekere terughoudendheid en gestrengheid; zijn verzoek tot herinschrijving moet ondersteund zijn door buitengewone omstandigheden, in die zin dat van de verzoeker mag worden verwacht dat hij zelf actief de omstandigheden aanbrengt waaruit, anders dan voordien, thans zijn geschiktheid tot het beroep van advocaat blijkt of kan worden afgeleid en dat hij aantoonde dat het beroepsverbod dat hem werd opgelegd zijn doelmatigheid heeft verloren. Die bewijslast is verantwoord omdat de Orde van Advocaten instaat voor een kwaliteitsvolle, serene, loyale en eerlijke gerechtelijke procedure en voor het vertrouwen van de rechtszoekende op een kwaliteitsvolle dienstverlening. De

Orde van Advocaten mag dan ook op die punten wettiging door buitengewone omstandigheden vragen aan een geschrapte advocaat die om herinschrijving verzoekt.

2.6 De tuchtraad in beroep stelt vast dat de heer met zijn stukken thans niet afdoende heeft aangetoond dat zijn alcoholabusus werd overwonnen en dat zijn toestand en juridische scholing voldoende waarborgen bieden waaruit met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden besloten dat hij, anders dan in het verleden, thans geschikt is tot het beroep van advocaat en dat hij in staat is om zich te houden aan de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en die de eer van de Orde en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.

Louter uit het feit dat zijn huisarts op 26/05/2007 bevestigt dat hij door , door zijn echtgenote, noch door hulpverstrekkers werd gecontacteerd over de drankzucht van ; is geenszins te besluiten dat deze daadwerkelijk zijn drankprobleem dermate heeft overwonnen en dat dit probleem thans geen beletsel meer vormt om het beroep van advocaat behoorlijk uit te oefenen.

Evenmin biedt het overgelegd attest van de Bank afdoende zekerheid over de financiële stabiliteit van de heer ; en over zijn vermogen om op een correcte manier met gelden van derden om te gaan en zijn financiële verbintenissen correct na te komen.

Alleszins wekt het feit dat de heer in de periode van 23/12/2005 tot 13/02/2006, bij inbreuk op artikel 62 § 2, 1° van de Wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen, gehouden zijnde tot inschrijving in het handelsregister, toch activiteiten heeft uitgeoefend zonder de inschrijving in het handelsregister te hebben aangevraagd, namelijk juridisch adviseur- wat blijkt uit het vonnis dd. 14/11/2008 van de twaalfde kamer van de rechtbank van eerste aanleg te , rechtsprekende in correctionele zaken - weinig vertrouwen in zijn bereidheid om zich aan de wettelijke voorschriften te houden, minstens, bij zijn onwetendheid omtrent de regel, in zijn kennis van het actuele recht.

De eerlijke procesvoering gebiedt, in het licht van de invulling van het begrip "buitengewone omstandigheden" in artikel 472 § 2 van het Gerechtelijk Wetboek, dat hem de kans wordt gegeven zijn bewijsvoering aan te vullen en zijn verdediging te voeren over:

- de vraag of hij daadwerkelijk zijn drankprobleem dermate heeft overwonnen dat dit probleem thans geen beletsel meer vormt om het beroep van advocaat behoorlijk uit te oefenen.
- de vraag naar zijn financiële stabiliteit en zijn vermogen om op een correcte manier met gelden van derden om te gaan en zijn financiële verbintenissen correct na te komen.
- de vraag of aan de vroegere tekortkomingen inzake wanbetalingen (aan privé-schuldeisers, confraters, gerechtsdeurwaarders, cliënten en derden) werd verholpen, door het voorleggen van de bewijzen of minstens van een formele verklaring.
- de vraag naar zijn vermogen om zich aan de wettelijke voorschriften te houden.
- de vraag of zijn juridische kennis afdoende geactualiseerd is voor een kwaliteitsvolle dienstverlening als advocaat.

De heropening van het debat dringt zich dan ook op.

Om deze redenen,

op tegenspraak oordelend,
na herneming van de zaak voor deze zetel in zijn huidige samenstelling,
de tussenbeslissing dd. 12/11/2007 verder uitwerkende,
vooraleer verder recht te doen,
heropent het debat, teneinde als gezegd, op de zitting van deze tuchtraad in beroep d.d. 21.01.2010
om 15u.
houdt de verdere behandeling van de zaak en de uitspraak over de kosten aan.

Namen deel aan de behandeling en de beraadslaging en waren aanwezig bij de uitspraak:

Jean-Marie Wetsels, kamervoorzitter in het Hof van Beroep van Antwerpen,
Chris Declerck, advocaat bij de balie te Kortrijk,
Fernand De Vliegheer, advocaat bij de balie te Gent,
Jean-Pierre Fierens, advocaat van de Nederlandstalige Orde bij de balie te Brussel,
Jean-Marie Van Eecke, advocaat bij de balie te Leuven.

Waren aanwezig bij de uitspraak:

Roland De Bruyne, advocaat-generaal,
Ludo Kools, advocaat bij de balie te Mechelen.

Jean-Marie Wetsels
Voorzitter

Chris Declerck

Fernand De Vliegheer

Jean-Pierre Fierens

Jean-Marie Van Eecke

Ludo Kools
Secretaris